

Vår referens
F-0262418

Vår handläggare
Hutchinson Kajsa

Er referens
KN2025/01871

Er handläggare
Charlotta Fred

Kopia till

Vårt datum
2025-11-28

Ert datum
2025-10-03

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Forsmarks Kraftgrupp AB - Remissvar avseende utkast till lagrådsremiss "En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar"

Forsmarks Kraftgrupp AB ("**Forsmark**") tackar för möjligheten att få inkomma med synpunkter på rubricerade utkast till lagrådsremiss ("**Lagrådsremissen**") och lämnar följande kommentarer på densamma.

Forsmark ansluter sig till Vattenfall AB:s ("**Vattenfall**") remissvar avseende Lagrådsremissen i sin helhet. Forsmark vill dessutom be att särskilt få framhålla följande.

Förslaget utelämnar den största effektivitetsmöjligheten m.m.

Forsmark beklagar att Lagrådsremissen inte innehåller en tydligare uppdelning av tillståndsprovningen enligt lag om kärnteknisk verksamhet ("**KTL**") och miljöbalken ("**MB**") utan låter kravet på miljöbedömning m.m. ligga kvar i provningen enligt KTL. En tydligare uppdelning mellan de nämnda provningarna skulle enligt Forsmarks erfarenhet varit det mest uppenbara sättet att såväl effektivisera tillståndsprocessen som att tydliggöra vikten av att fokus för den kärntekniska provningen ska vara säkerställande av att kärntekniska verksamheter ska bedrivas på ett säkert sätt så att radiologiska olyckor undviks. Forsmark hänvisar i denna del till sitt tidigare yttrande daterat den 15 april 2025. Forsmarks synpunkter som framgår där kvarstår.

För Forsmark är det oerhört viktigt att endast ändringar som bidrar till att förenkla och förtydliga tillstånds- och ändringsprocessen genomförs. Forsmark menar också att sådana ändringar som tas vidare i lagstiftningsprocessen på ett tydligare och djupare sätt bör konsekvensbedömmas med fokus på befintlig verksamhet.

Forsmark menar att helheten i Lagrådsremissens förslag blir otydligt eftersom det är svårt att tydligt se vilka frågor som avgörs i respektive steg och process. En processbild hade underlättat förståelsen för processerna.

Kodifiering av den s.k. stegvisa kontrollen, nya definitioner m.m.

Forsmark avstyrker föreslagna definitioner av provdrift, rutinmässig drift och avveckling i 2 § KTL och däribland särskilt definitionen av provdrift. Forsmark anser visserligen att det kan finnas anledning att tydliggöra att det finns vissa tidsmässiga kontrollpunkter efter tillståndsbeslut men innan rutinmässig drift.

Forsmark anser dock dels att föreslagna definitioner är felformulerade och dels att det kan vara mycket svårt att framgångsrikt formulera nya definitioner som är tillämpbara på samtliga fall. Det beror på att den stegvisa kontrollen måste anpassas till vad det är som ska kontrolleras i det aktuella fallet. Forsmark förespråkar därför i stället att de tidsmässiga kontrollpunkternas innebörd regleras på föreskriftsnivå, där föreskrifterna även innehåller en dispensmöjlighet för myndigheten för det fall tillståndshavaren kan motivera nödvändiga avsteg i det enskilda fallet.

Forsmark menar vidare att den föreslagna andra punkten i 9 a § KTL är malplacerad i den annars kronologiska listan (p. 1 och p. 3-4) över de vedertagna stegen inom dagens stegvisa prövning bl.a. eftersom större ändringar av kärntekniska anläggningar också kan behöva bli föremål för stegvis prövning.

Forsmark anser vidare gällande andra punkten i 9 a § KTL, att det är mycket olyckligt om KTL utformas på ett sådant sätt att ändringar i form av ombyggnationer i anläggningen som är nödvändiga för att bibehålla anläggningarnas status, försvåras eller förlängs. Forsmark anser därför att det bör förtydligas att 9 a § KTL, andra punkten, (om den tas med), endast omfattar sådana ändringar som föranleder ändring i kärntekniska tillstånd. Det påminns om att det redan finns en väl beskriven process för ändringar i kärntekniska anläggningar på föreskriftsnivå.

Saknade övergångsbestämmelser

Det saknas övergångsbestämmelser för regleringen av den stegvisa kontrollen och konsekvenser av genomförandet för ärenden som redan befinner sig mitt i en sådan process är inte beskrivna. De nya definitionerna skulle, om den infördes, i de fallen få till följd att kontrollpunkter flyttas vilket kommer att påverka planeringen och genomförandet. Alla förändringar som påverkar redan planerade aktiviteter riskerar att medföra förseningar i genomförandet och därmed även stora kostnader.

Utökade överklagandemöjligheter och dess konsekvenser

Forsmark ser med oro på förslagen ändring av 23 § KTL enligt vilken Strålsäkerhetsmyndighetens ("SSM") beslut får överklagas till mark- och miljödomstol. Förslaget leder till att antalet överklagandeinstanser blir fler och att därmed tidsåtgången och kostnaderna riskerar bli större. Det påminns om att SSM fattar många beslut med stöd av KTL och det kan antas att domstolarna därför kommer att belastas i hög grad med överklaganden kring alla dessa beslut som dessutom sannolikt oftast rör frågan om reaktorsäkerhet, vilket förutsätter särskild kompetens för att kunna avgöras. Det påminns vidare om att dessa frågor ofta omgärdas av sekretess.

Det framgår inte heller tydligt på vilket sätt de föreslagna överklagandemöjligheterna för t.ex. miljöorganisationer enligt 24 a § KTL kommer att påverka befintlig kärnteknisk verksamhet och pågående tillståndsprövningar

Omnumrering och omflyttning av bestämmelser

Forsmark skickar med att det bör övervägas om formaliaändringar ska genomföras i KTL (omnumreringar och/omflyttningar mellan paragrafer) eftersom det ökar risken för oförutsedda konsekvenser och riskerar att medföra merarbete utan nytta. Ändringarna kan tyckas redaktionella men för befintlig verksamhet som kontinuerligt behöver säkerställa kravefterlevnad får de oönskade konsekvenser i form av merjobb och ökade kostnader när dokumentation behöver uppdateras.

Särskilt om nytt förslag till 7 e § KTL

Eftersom det inte kan uteslutas att en reaktorinnehavare överväger att eventuellt ta en avstängd reaktor i drift efter en längre tids "malpåse" föreslås att paragrafen avslutas med orden "(...) upprätthållas fram till dess att reaktorn åter tas i drift eller börjar avvecklas."

Särskilt om 15 a § KTL som föreslås upphöra att gälla

Forsmark kan inte se att 15 a § KTL föreslås upphöra i själva förslaget till ny lagtext (Lagrådsremissen, s. 19), men förutsätter att det bara är ett redaktionellt misstag.

Särskilt om nytt förslag till 17 kap. 6 a § MB

Forsmark ber i denna del som handlar om berättigandeprövning, att förutom till Vattenfalls remissvar, även få hänvisa till SKB:s remissvar vars synpunkter Forsmark delar.

Med vänlig hälsning

Forsmarks Kraftgrupp AB

Jerry Westerstedt, vd

Detta dokument har signerats elektroniskt och saknar därför underskrift.